

Dopłaty` 2007: Wielkie zmiany małymi krokami

27.12.2006.

W przededniu rozpoczęcia przyjmowania nowych wniosków o płatności bezpośrednio wielu rolników czy doradców rolnych już dziś poszukuje informacji na temat dopłat w 2007 r. O tym, że wiele się zmieni w samych zasadach dopłat wiadomo było od dawna - informowało już o tym Ministerstwo Rolnictwa. W wielkim skrócie spróbujemy państwu przybliżyć jakich zmian należy się spodziewać.

Rys.1: Fragment pierwszej strony nowego wniosku

Trudności z działkami

Rolnicy mają problemy z właściwym oznaczaniem działek przy składaniu do ARiMR wniosków o dopłaty, czego następstwem są rozbieżności między deklaracjami we wnioskach. Trudność wynika stąd, że na każdym rodzaju wniosku rolnik może oznaczyć tę samą działkę rolną inną literą. Z działkami ewidencyjnymi nie ma problemów ponieważ są jednoznacznie wyznaczone przez wskazania terytorialne (województwo, powiat, gmina, obręb, nr działki).

Inną trudnością jest zgranie działek rolnych na wnioskach składanych w różnych terminach, gdyż rolnik wprowadzając dane działki rolnej na wiosnę - podczas wypełniania wniosku o płatności obszarowe - może jeszcze nie wiedzieć, że otrzyma zezwolenie na zalesienie działki przeznaczonej w dopłatach pod uprawę i poda jedną działkę oznaczoną jedną literą. Gdy rolnik otrzyma decyzję na zalesienie części działki musi oznaczyć te dwie części różnymi literami. Powstają wtedy rozbieżności w oznaczeniach działek rolnych.

Dlatego też ARiMR dąży do tego, aby był jeden wniosek składany raz w roku, uzupełniany odpowiednimi załącznikami.

Takich zmian nie da się wprowadzić w ciągu jednego roku, dlatego nowy wniosek o dopłaty na 2007 r. jest pierwszym krokiem. Wprowadzono na nim już np.: zaznaczenie ubiegania się o "dopłatę do cukru".

Nie wszystko zależy od ARiMR

Dofinansowanie upraw "plantacji energetycznych" też jest dopłatą, ale w nowym wniosku nie ma o niej wzmianki. Można zadać sobie pytanie: dlaczego, jeżeli we wniosku o płatności obszarowe jest możliwość zaznaczenie ubiegania się o przyznanie "płatności cukrowej", nie można tego zrobić dla dwóch form dopłat - do "cukru" i do "plantacji energetycznych"?

Otóż te dwa wnioski (o dopłatę "cukrową" i dopłatę do "plantacji energetycznych") są rozpatrywane przez różne poziomy struktur ARiMR: biuro powiatowe w pierwszym przypadku, natomiast w drugim - oddział regionalny. W związku z tym, nie można ubiegać się o "cukier" i "plantacje energetyczne" na jednym wniosku, gdyż dwie instancje nie mogą rozpatrywać jednego wniosku.

Wszystko zmierza ku temu, aby jeszcze w 2007 r. można było starać się o dopłaty do "plantacji energetycznych" razem z wnioskiem o dopłaty bezpośrednie.

Zmiany w "dopłatach obszarowych"

Najważniejsze zmiany w nowym wniosku, to zmiana definicji działki rolnej. Dotychczas działka rolna był to "zwarty obszar gruntu rolnego, na którym prowadzona jest jedna uprawa, o powierzchni nie mniejszej niż 0,1 ha wchodzący w skład gospodarstwa rolnego". W 2007 r. definicja rozszerza się z jednej uprawianej na działce rośliny na grupę upraw podlegających temu samemu rodzajowi płatności.

Przy tak wprowadzonych zmianach można spodziewać się kolejnego zamieszania, gdyż rolnicy sami będą musieli określać do jakiej grupy upraw należy dana roślina. Rolnicy, którzy złożyli wnioski o realizację przedsięwzięć rolnośrodowiskowych i poprawy dobrostanu zwierząt", będą dodatkowo musieli wpisać roślinę uprawną (stara działka rolna) zgłoszoną w ramach grupy upraw. Do tej pory nie jest znana odpowiedź na pytanie, co będzie gdy rolnik nie złożył wniosku "rolnośrodowiskowego", a rozpisze działki tak, jak robił to do tej pory.

Poniżej podajemy przykład interpretacji, jak powinno się oznaczać działki rolne.

Rys.2: Przykładowe oznaczenie działek rolnych we wnioskach o Dopłaty bezpośrednie do 2006 r.

Rys.3: Przykładowe oznaczenie działek rolnych we wnioskach o Dopłaty bezpośrednie w 2007 r. dla tych samych działek ewidencyjnych z identycznym rozkładem upraw.

We wnioskach składanych dotychczas każda działka rolna oznaczana była oddzielnie inną literą (patrz rys.2). Obecnie, dawne działki rolne sąsiadujące ze sobą, należące do tej samej grupy upraw oznaczamy jako jedną działkę rolną.

Przykład:

Działki rolne do 2006 r. (patrz rys.2) - zaznaczone czerwoną obwódką, czyli Proso (1,2 ha) - litera B, Owies (2,8 ha) litera - C. W 2007 r. te dwie działki rolne trzeba będzie opisać jako Grupa upraw UPO (4 ha) litera - H (patrz rys.3). Analogicznie trzeba będzie postąpić z działkami w zielonej obwódkie: Sad (2,50 ha) przedtem litera E i Marchew (2,10 ha) litera - F, oznaczyć Grupa upraw JPO (4,60 ha) litera - K.

Od redakcji: celowo wprowadziliśmy inne oznaczenia literowe działek rolnych, aby pokazać różnice. Oczywiście można oznaczać działki rolne w kolejności alfabetycznej.

Grupy upraw będą wyglądały prawdopodobnie w następujący sposób:

Grupy JPO:

- sady
- ogródki przydomowe
- warzywa: groch cukrowy lub łuskowy
- plantacje wieloletnie: agrest, porzeczki, aronia, borówka, jagoda kamczacka, maliny, winnice
- szkółki drzew i krzewów
- ziemniaki
- buraki cukrowe
- szklarnie
- tunele foliowe
- rośliny ozdobne
- zioła
- ugór
- rośliny oleiste: gorczyca, mak, rzodkiew oleista, lnianka, katran, dynia oleista;
- rośliny okopowe
- tytoń
- facelia
- truskawki
- łubiny gorzkie (łubin biały, wąskolistny)
- trwałe łąki, trwałe pastwiska - dla rolników, którzy nie posiadają bydła lub owiec lub kóz.

Grupa upraw UPO

- zboża i ich mieszanki

- rośliny oleiste: rzepak, rzepik, słonecznik, soja

- rośliny wysokobiałkowe: bób, bobik, łubin słodki, groch siewny

- rośliny strączkowe

- trawy na gruntach ornych

- rośliny motylkowe drobnonasienne

- orzechy: orzechy włoskie, leszczyna

- len oleisty

- rośliny przeznaczone na materiał siewny kategorii elitarny i kwalifikowany

Grupa upraw UPO- paszowe

- trwałe użytki zielone (trwałe łąki, trwałe pastwiska)

Grupa upraw UPO-Chmiel

Grupa upraw Len włóknisty

Grupa upraw Konopie włókniste

Grupa upraw Pomidory do przetwórstwa

Prawdopodobnie dojdzie jeszcze grupa upraw z roślinami energetycznymi.

Przeliczanie na pasze

Podstawą do uzyskania „UPO-Pasze" będzie prowadzenie chowu zwierząt. W tej chwili trwają ustalenia minimalnej wielkości „DJP" - Duża Jednostka Przeliczeniowa, potrzebnej do oszacowania zapotrzebowania gospodarstwa na pasze.

Na dzień dzisiejszy nie określono jeszcze z jakiego dnia będzie brany stan zwierząt pod uwagę. Rozważane możliwości, to marzec 2005, marzec 2006 r. lub średni stan z danego okresu. Natomiast jest prawie pewne, że brane będą pod uwagę tylko zwierzęta zgłoszone i zarejestrowane do ARiMR.

Minimalne normy

Minimalne wymagania w zakresie zasad Dobrej Kultury Rolnej, nie uległy zasadniczym zmianom. Dla gruntów ornych wymagana jest uprawa roślin lub ugorowanie. Ugorowanie ma miejsce wtedy, kiedy grunt podlegał w terminie do 15 lipca co najmniej jednokrotnemu koszeniu lub innym zabiegom uprawowym zapobiegającym występowaniu i rozprzestrzenianiu się chwastów. Ugórowanie gruntu ornego nie powinno trwać dłużej niż 5 lat. Łąki i pastwiska powinny być koszone co najmniej raz w roku w terminie do dnia 31 lipca.

Na gruntach ornych położonych na stokach o nachyleniu powyżej 200 obowiązuje zakaz uprawy roślin wymagających utrzymywania redlin wzdłuż stoku lub utrzymywane jako ugór czarny. Natomiast w przypadku uprawy roślin wieloletnich zalecane jest utrzymywanie okrywy roślinnej lub ściółkowanie w międzyrzędziach albo prowadzenie uprawy tarasowej.

Grunty rolne, na których prowadzona jest uprawa lub są ugorowane lub są położone na stokach, nie powinny być porośnięte drzewami i krzewami z wyjątkiem: drzew i krzewów, niepodlegających wycięciu, niewpływających na prowadzoną na tych gruntach produkcję roślinną. Łąk, pastwisk i ściernisk nie należy wypalać.

Trzy strefy ONW

Najważniejszą zmianą przy wspieraniu gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW) jest wprowadzenie trzech stref, a nie czterech, jak do tej pory. Będą to:

- 1) obszary górskie - gdzie produkcja rolna jest utrudniona ze względu na niekorzystne warunki klimatyczne i ukształtowanie terenu; do obszarów górskich zalicza się gminy i obręby ewidencyjne, w których ponad połowa użytków rolnych znajduje się na wysokości powyżej 500 m n.p.m.;
- 2) obszary nizinne - gdzie występują ograniczenia produktywności rolnictwa związane z niską jakością gleb, niekorzystnymi warunkami klimatycznymi, niekorzystnymi warunkami wodnymi, niesprzyjającą rzeźbą terenu oraz wskaźnikiem demograficznym i znacznym udziałem ludności związanej z rolnictwem;
- 3) obszary ze specyficznymi naturalnymi utrudnieniami - obejmują gminy i obręby ewidencyjne rejonów podgórskich, które zostały wyznaczone na potrzeby ustawy z dnia 15 listopada 1984 o podatku rolnym; co najmniej 50% powierzchni użytków rolnych znajduje się powyżej 350 m n.p.m.

Przypominamy, iż producenci rolni, którzy starali się o ONW powinni przez 5 lat przechowywać następujące dokumenty:

- dowody zakupów nawozów i środków ochrony roślin;
- plan nawożenia i kopię pozwolenia wodnoprawnego w przypadku rolniczego wykorzystania ścieków i komunalnych osadów ściekowych;
- atest opryskiwacza ciągnikowego oraz dokumenty potwierdzające ukończenie szkolenia w zakresie stosowania środków ochrony roślin produkcji roślinnej, a także potwierdzające prowadzenie zabiegów wykonywanych przy użyciu środków ochrony roślin.

Agencja określiła też jasne zasady zwrotu otrzymanej dopłaty za ONW. Będą one wymienione w instrukcji do wniosku. Ogólnie, w przypadkach, gdy zaniechanie działalności na obszarach objętych ONW będzie wynikać nie z winy rolnika, nie będzie obowiązku zwrotu otrzymanych dopłat.

W przypadku odsprzedaży ziemi rolnik nie będzie musiał zwracać dopłat, jeżeli kupujący przejmie zobowiązania oraz zostanie zgłoszony ten fakt w ciągu 14 dni do biura powiatowego ARiMR.

Pozostałe zmiany

Dobłą wiadomością dla rolników jest to, iż odpada prawdopodobnie określanie, czy na danej działce jest aktualny, czy nieaktualny rodzaj użytków według ewidencji gruntów i budynków. Od 2007 r. ARiMR będzie sprawdzać tylko z ortofotomapami (przetworzonymi zdjęciami lotniczymi lub satelitarnymi), a nie ze stanem użytków w ewidencji gruntów i budynków.

Złą wiadomością jest to, iż w 2007 r. nie będzie naboru nowych wniosków do programu zwanego popularnie "rolnośrodowiskowym", z którego rolnicy bardzo często korzystali, a najczęściej z dopłat do międzyplonów. Rolnicy którzy już przystąpili do programu rolnośrodowiskowego będą składać w dalszym ciągu wnioski tzw. kontynuacyjne od 1 marca do 30 kwietnia.

Przedstawione w wielkim skrócie, ale najważniejsze planowane zmiany, mimo iż niektóre mają już umocowanie prawne mogą jeszcze ulec niewielkim zmianom przed rozpoczęciem przyjmowania wniosków o dopłatę przez biura powiatowe ARiMR. Należy się z tym liczyć. Niemniej już teraz rolnicy powinni zwrócić uwagę w jakim kierunku dążą zmiany na najbliższe lata.

Informacje zawarte w niniejszym artykule wynikają ze zmian rozporządzenia ministerialnego oraz mniej lub bardziej oficjalnych źródeł.

P.s. Dla osób, które starają się o ONW:

znika zaznaczenie, czy staramy się o ONW czy "nie", natomiast pojawia się kolumna wprowadzania wnioskowanej powierzchni

wprowadzono kody, jakie będzie się wprowadzać dla określenia grup roślin; tylko i wyłącznie te kody (o ile nie ulegną zmianie) będzie można wprowadzać jako oznaczenie grup roślin;

1.

- a) „JPO" - w przypadku ubiegania się o przyznanie jednolitej płatności obszarowej,
- b) „UPO" - w przypadku ubiegania się o przyznanie jednolitej płatności obszarowej oraz płatności uzupełniającej do grupy upraw podstawowych,
- c) „PZ" - w przypadku ubiegania się o przyznanie jednolitej płatności obszarowej oraz płatności uzupełniającej do roślin przeznaczonych na paszę,
- d) „CH" - w przypadku ubiegania się o przyznanie jednolitej płatności obszarowej oraz płatności uzupełniającej do uprawy chmielu,
- e) „P" - w przypadku ubiegania się o przyznanie jednolitej płatności obszarowej do grupy upraw pomidory do przetwórstwa,
- f) „L" - w przypadku ubiegania się o przyznanie jednolitej płatności obszarowej do grupy upraw len włóknisty oraz płatności uzupełniającej do grupy upraw podstawowych,
- g) „K" - w przypadku ubiegania się o przyznanie jednolitej płatności obszarowej do grupy upraw konopie włókniste oraz płatności uzupełniającej do grupy upraw podstawowych,
- h) „RE" - w przypadku ubiegania się o przyznanie jednolitej płatności obszarowej lub płatności uzupełniającej do grupy upraw podstawowych oraz płatności do upraw roślin energetycznych,
- i) „ONW" - w przypadku ubiegania się tylko o przyznanie pomocy finansowej z tytułu wspierania gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania;

2. W przypadku realizowania przedsięwzięć rolno - środowiskowych i poprawy dobrostanu zwierząt obszar objęty tym przedsięwzięciem oznacza się jako odrębną działkę rolną a rośliny uprawiane na tym obszarze oznacza się jako odrębną grupę upraw podając oznaczenie „RS" oraz oznaczenie tej spośród grup upraw, o których mowa w pkt 1, która odpowiada płatności, o przyznanie której do tej działki rolnej rolnik się ubiega;

3. Dla roślin energetycznych oraz w przypadku realizacji przedsięwzięć rolno-środowiskowych należy dodatkowo wyszczególnić konkretne rośliny

Szerzej: http://www.doplaty.pl/index.php?option=com_content&task=view&id=834&Itemid=65